

Mariagerfjord Kommune
Nordre Kajgade 1
9500 Hobro

18-06-2020

Ansøgning om etablering af et minivådområde hos Erik Skovsgaard, Visborgvej 46, Visborg, 9560 Hadsund, cvr. 76901414

Den 1. marts 2019 åbnede Landbrugsstyrelsen en ordning, hvor der kan søges tilskud til at etablere et åbent minivådområde. Minivådområder er et nyt kollektivt kvælstofvirkemiddel, som har en høj effekt på fjernelse af nitrat og fosfor i drænvand. Sammen med skovrejsning og vådområder, skal minivådområder frem mod 2021 bidrage til at reducere udledningen af kvælstof med i alt ca. 2.400 tons. Dette vil kræve en etablering af omkring 1.000-2.0000 minivådområder over hele landet. Minivådområder forventes at bidrage med ca. 900 tons kvælstof pr. år på landsplan.

KL, Miljøstyrelsen og Landbrugsstyrelsen har i samarbejde med repræsentanter fra kommunerne udarbejdet en orientering til kommunerne om hvilke krav og mulige krav, plan-, miljø- og naturlovgivning stiller til ansøgninger om tilladelse til at etablere minivådområder. [Den orientering kan læses her](#)

For yderligere generelle oplysninger om minivådområder, se bilag 1.

Et af disse minivådområder ønskes placeret på Erik Skovgaards areal på følgende matrikelnummer:

- Ejendomsnummer: 8460009066
- Matrikelnummer: 1ax og 1cu Visborggård Hgd., Visborg

Formålet med minivådområdet på det pågældende areal er at mindske kvælstofudledningen fra landbrugsjord til Limfjorden.

Der ansøges om følgende

Der ansøges om tilladelse til at etablere et minivådområdet som et "teknisk anlæg". Drænvandet fra de omkringliggende arealer skal føres igennem minivådområdet, for derefter at blive ledt ud i et mindre grøftesystem, som har forbindelse til Korup Å, der har udløb i Mariager fjord.

På figur 1 ses placering af minivådområdet i forhold til de nærmeste naboer.

Figur 1: Placering af minivådområdet i landskabet, og i forhold til nærmeste naboer.

Oplysninger om drænoplanet

På figur 2 ses det beregnede opland på 21 ha. Oplandet er baseret på lodsejers viden om eksisterende dræn, og er blevet bekræftet ved brug af det digitale værktøj Scalgo Live, der anvender de mest detaljerede højdedata og kan give et overblik over, hvordan vandet løber i terræn i forhold til arealets topografi.

- Drænoplanet er beliggende på matr.nr. 1au, 1av, 1ax, 1cu, 1æ Visborggård Hgd., Visborg
- Drænoplanetets størrelse er på 21 ha.
- I forbindelse med etableringen af minivådområdet vil der ikke ske omlægning af det eksisterende drænsystem. Drænvandet bliver ledt til minivådområdet via en større hovedledning, der samler oplandets drænsystem. Minivådområdets udløb kobles til det eksisterende grøftesystem som løber ind i skoven lige vest for minivådområdet, hvorfra vandet løber videre ud i Korup Å, som har udløb i Mariager Fjord.

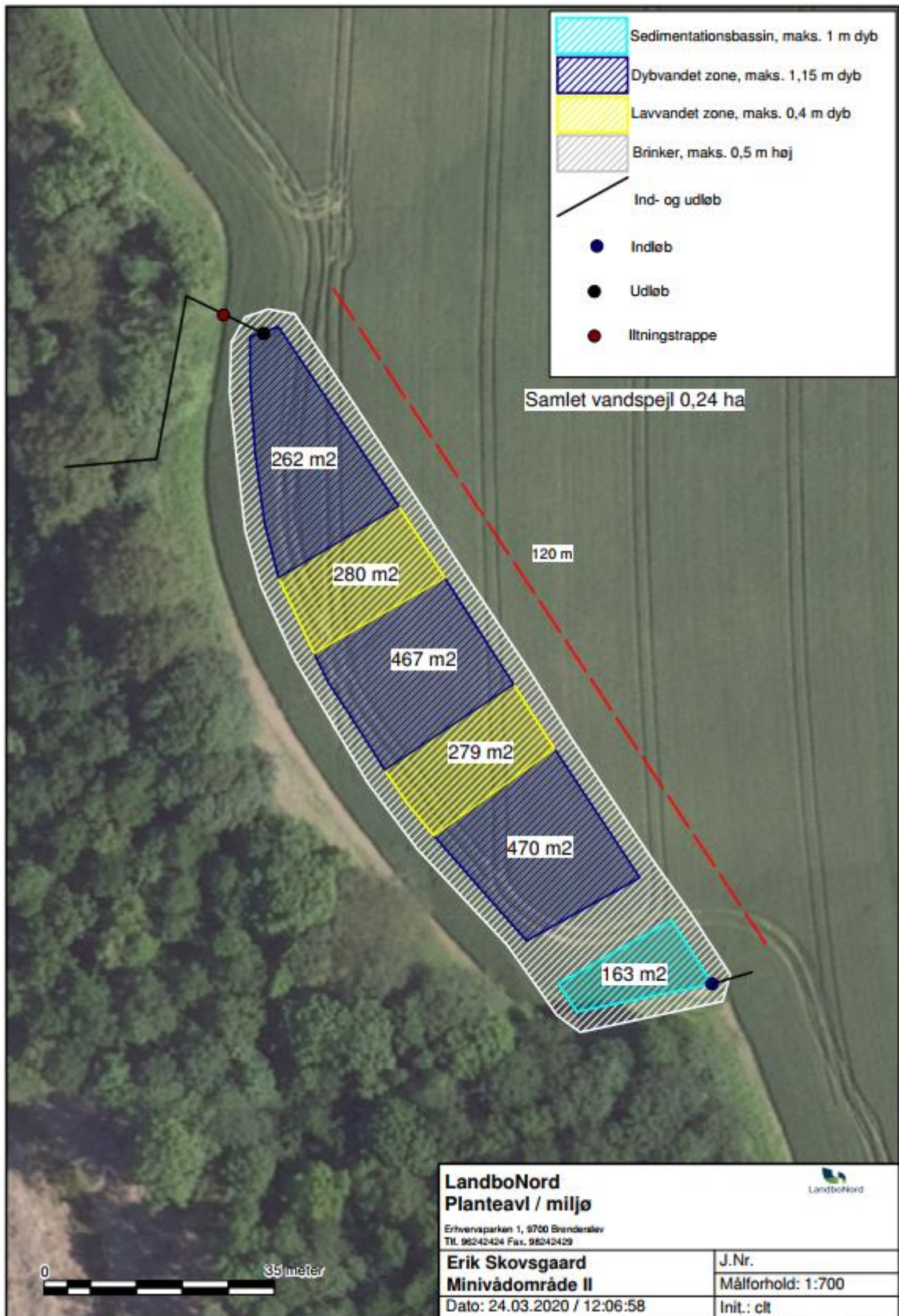

Figur 2: Drænoplandet estimeret ud fra oplysninger fra lodsejer og Scalgo Live.

Tekniske oplysninger

Størrelse og udformning af anlæg

På figur 3 ses en skitse af minivådområdet.

Figur 3: Oversigt over minivådområdet.

Teknisk beskrivelse af minivådområdet

- Minivådområdet får en anlægsstørrelse på ca. 0,24 ha vandspejl.
- Områdets terræn udnyttes til at etablere minivådområdet uden pumpe.
- Der vil ikke være risiko for tilbagestuvning i systemet, da minivådområdet etableres med frit indløb og udløb samt med et nødudløb.
- Efter drænvandet har passeret minivådområdet, ledes det frit ud over en iltningstrappe, som består af stenudlæg
- Brinkerne sås med græs og de lavvandede zoner sås med høstet plantemateriale fra nærliggende vandløb eller grøft.
- Minivådområder kræver som udgangspunkt ingen vedligeholdelse udover eventuel bortgravning af sedimentationsbassinet efter behov, hvorved det opgravet jord vil blive kørt tilbage på de nærliggende marker, hvor det stammer fra. Derudover kan der foretages grødeskæring i minivådområdets dybe zoner efter behov for at fremme en ensartet strømning og undgå kanaliseret strømning.
- Den afgravede jord fra bassinerne vil blive anvendt til at etablere et dige omkring minivådområdet på maks. 0,5 m højde, overskydende jord vil blive spredt ud på nærliggende arealer.
- Minivådområdet etableres så det passer ind i landskabet, og det er designet så det passer ind i kilen i marken og følger skovens udformning på den ene side, og markdriftens spor på den anden side.

Beskrivelse af arealet

Der er landbrugspligt på arealet hvor minivådområdet skal placeres. Arealet dyrkes med normalt sædskifte med pløjning og såning hvert år. Der gødes efter Landbrugsstyrelsens normer for den aktuelle afgrøde.

- Ifølge kommuneplanen er arealet udpeget som større sammenhængende landskaber, bevaringsværdige landskaber, uønsket skovrejsningsområde, og ligger op til et areal der er udpeget til økologisk forbindelse og et område med kulturhistoriske bevaringsværdier. Det vurderes, at minivådområdet ikke vil komme i konflikt med udpegningerne som større sammenhængende landskaber eller bevaringsværdige landskaber, da minivådområdet skal placeres på et omdriftsareal, der vurderes ikke at have høj værdi. I forhold til udpegningen som uønsket skovrejsningsområde, så vil det givetvis være en gevinst for området at få anlagt et minivådområde, da det ikke er muligt at anvende f.eks. skovrejsning som et kvælstof-reducerende tiltag. I skoven mod vest ligger der et område, som er udpeget til økologisk forbindelse, dette vurderes ikke at være i konflikt med minivådområdet, som vil erstatte et omdriftsareal, og derved kan bidrage til biodiversiteten i området ved at der bliver skabt et åbent vandspejl. Lige syd for minivådområdet ligger et område der er udpeget til at have kulturhistoriske bevaringsværdier, men projektet vil ikke påvirke denne udpegning, da minivådområdet ligger udenfor udpegningen.
- Minivådområdet kommer ikke i konflikt med beskyttede naturtyper udpeget efter §3, beskyttet vandløb eller Natura2000.
- Minivådområdet kommer ikke i konflikt med fortidsminder, beskyttede diger eller fredninger.
- Minivådområdet ligger indenfor skovbyggelinjen. Det vurderes at minivådområdet ikke kommer i konflikt med skovbyggelinjens bestemmelser, da minivådområdet ikke vil skærme for det frie indsyn til skoven, samtidigt med, at selve skoven ikke vil blive påvirket af projektet. Etablering af et vandspejl vil kunne give en positiv effekt på dyrelivet i skoven.
- Ifølge Naturdata er der ikke fundet bilag IV- eller fredet arter på eller i omkring arealet.
- Minivådområdet bliver placeret i et område der ikke har en udpeget okkerklasse, der er altså ingen risiko for okkerudledning.

Billede herunder viser et minivådområde med åbent bassin, som blev etableret i Fillerup i 2011.

Kontaktinfo:

For lodsejer - Erik Skovsgaard, Visborgvej 46, 9560 Hadsund, 9857 4401 / 4057 4401, info@kildegaarden.com

For oplandskonsulent - Camilla Thomsen, LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, 9624 2599, clt@landbonord.dk, www.oplandskonsulenterne.dk

Med venlig hilsen

LandboNord

Camilla Lerbjerg Thomsen

Miljø- og oplandskonsulent

Tlf. 9624 2599/4083 3141

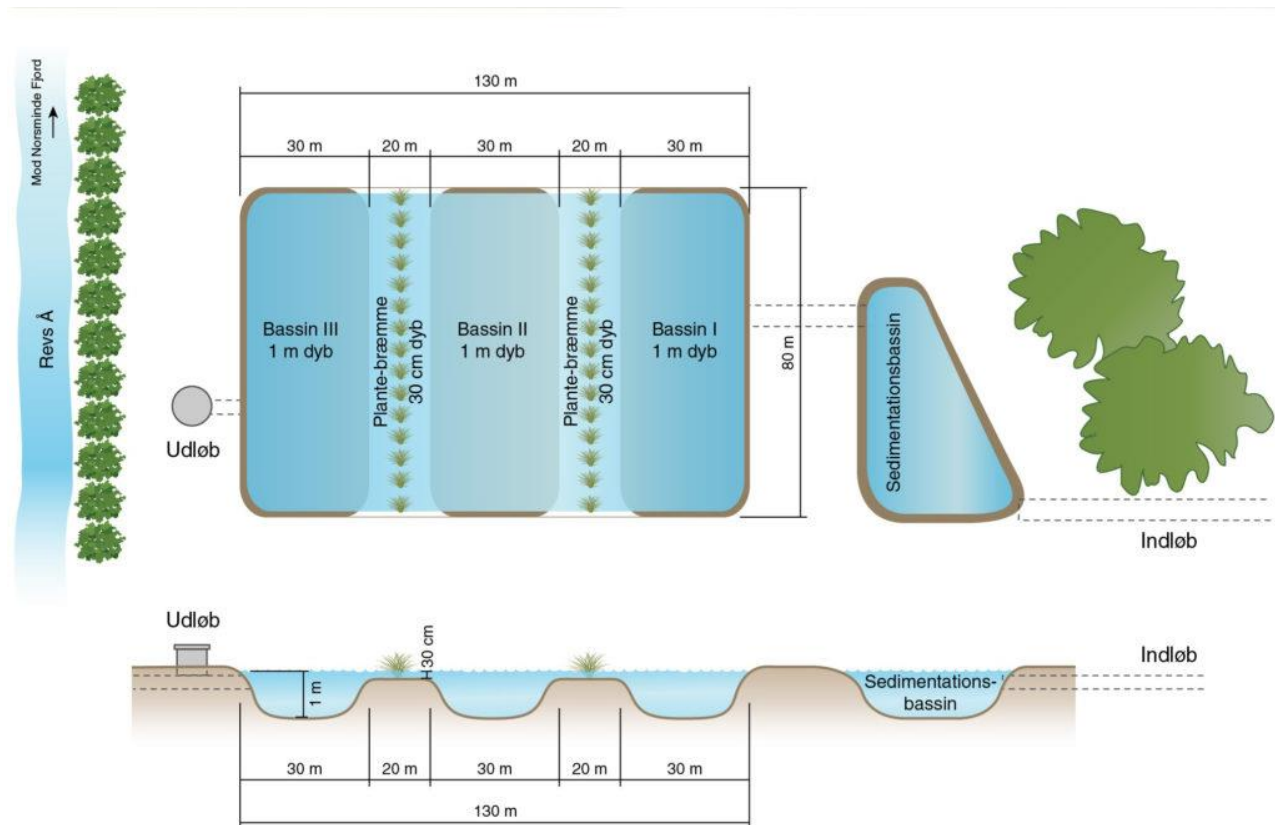
clt@landbonord.dk

Bilag 1

Generelle oplysninger om minivådområder

Udformning, design og formål

Et minivådområde består af et vådområde og et sedimentationsbassin. Vådområdet designes med flere bassiner, som renser drænvandet fra det eller de drænoplande, der afvander til minivådområdet. I tilknytning til vådområdet etableres et sedimentationsbassin, hvor sediment og partikelbundet fosfor bundfældes. Kvælstoffjernelsen foregår primært ved biologisk omdannelse af nitrat til frit kvælstof via mikrobiel denitrifikation. Denitrifikationen er en anaerob proces og foregår primært i det iltfrie bundsediment, mens vandfasen i minivådområder med overfladestrømning altid er iltet. Planterne i minivådområdet er vigtige, da de bidrager til at forsyne bakterierne med kulstof til brug i den mikrobielle denitrifikation. Målinger af næringsstoffjernelse i de danske minivådområder er beskrevet i Kjærgaard et al. (2017a), Kjærgaard et al. (2017b), Kjærgaard et al. (submitted), Renato et al., (submitted), Renato et al. (submitted)

Principskitse af design af minivådområde (Kjærgaard, C. & Hoffmann, C.C. 2013)

Jf. kravene i tilskudsordningen skal minivådområdet opfylde følgende krav:

1. Sedimentationsbassin med en dybde mellem 0,8-1,0 m
2. Lavvandet zone med en dybde på 0,25-0,4 m.
3. Dyb zone med en dybde mellem 0,85-1,15 m.
4. En størrelse på ca. 1-1,5 % af drænoplanet (mindst 20 ha)
5. Hældning på brinkerne må maksimalt være 30 grader og skal være beplantet med græs
6. Vandet fra minivådområdets drænudløb ledes frit over en iltningstrappe bestående af sten

Minivådområder og afvanding

Et minivådområde etableres i tilknytning til hoveddræn eller drængrofter typisk i kanten af en mark eller i forbindelse med lokale lavninger i marken. Minivådområdet modtager drænvand fra det drænedede oplandsareal. Drænoplanet omfatter for egnede arealer hele det sammenhængende drænsystem samt det direkte topografiske opland til dette, hvor minivådområdets areal udgør 1% af drænoplanet. Minivådområdet bliver således en integreret del af drænsystemet, hvor det drænvand, der før havde afløb direkte til vandløbet, nu passerer gennem minivådområdet, før det løber ud i vandløbet. Ofte bevares det nuværende drænudløb, men det kan i nogle tilfælde være hensigtsmæssigt at ændre på placeringen af drænudløbet. Minivådområdet etableres, så det sikres, at der ikke sker stuvning af vand bagud i marken. Den årlige afstrømning via dræn til et vandløb påvirkes ikke ved etablering af et minivådområde på et eksisterende drænsystem. I tilfælde hvor der ændres på drænsystemer f.eks. ved sammenlægning af flere drænsystemer, vil afstrømningspunkter til vandløbet blive ændret, men den samlede afstrømning over vandløbsdelstrækningen vil forblive uændret.

Kvaliteten af drænvandet ved udløb fra minivådområdet

Målinger af de danske minivådområder har endvidere vist at:

- minivådområder påvirker ikke drænvandets pH.
- iltindholdet i udløb fra minivådområder enten er i samme størrelsesorden eller højere end iltindholdet ved indløb til minivådområder. Minivådområder bidrager således til en generel iltning af drænvandet. Det anbefales dog stadig som sikkerhedsforanstaltning at etablere en iltningstrappe ved udløb fra minivådområdet. Derfor stiller Landbrugsstyrelsen krav om, at der skal være en iltningstrappe.
- minivådområder påvirker ikke drænvandets udløbstemperatur i den primære afstrømningsperiode fra oktober til april. I sommerperioden, hvor drænafstrømningen er meget lav og/eller helt ophører, bliver drænvandets opholdstid i minivådområdet ofte over 100 dage. I perioder med stillestående vand kan drænvandstemperaturen i udløbsvandet i juli øges med op til 5 °C.

Minivådområder, natur og landskab

Den landskabelige påvirkning søges mindsket mest muligt bl.a. ved at placere anlægget mest hensigtsmæssigt i forhold til eksisterende natur- og landskabsværdier. Ved etablering af minivådområderne søges det at sikres, at der i forbindelse med ibrugtagningen etableres en beplantning, som kan understøtte stedets landskabelige karakter og oplevelsesmæssige værdi.